

Artonde söndagen efter Trinitatis

(21 september, aposteln och evangelisten Matteus dag)

Introitus Psaltaren 96, GT 2 Krön 1:7-12 Epistel 1 Kor 1:1-9, Evangelium Matt 22:34-46, Predikotext Mark 10:17-27

Min Gud och Skapare, du själv är mer än allt som du har skapat. Ty du växlar inte. Du försvinner inte. Du går inte bort, och ingenting kan träda i ditt ställe. Evige Gud, dig prisar jag för de förgängliga tingen, men jag söker inte i dem någon vilostad för själen. Dessa sköna ting föds och dör. Somliga av dem åldras inte, men alla förgås till sist. O Herre, hur skulle själen, som längtar efter beständighet, kunna fästa sig vid det förgängliga. Det vore att fastna i smärtan. Inget annat finns att trygga sig vid än du själv. Säll den som älskar dig, du urtidens klippa. Hav tröst, min själ, hos Gud finner du din ro. Amen. (Augustinus)

I dagens evangelietext, som vi hörde läsas från altaret, talades det om det största och främsta budet, och om Messias. Predikotexten, 3:e årgången, Markus 10: 17-27, berör också samma tema. Det är ett avsnitt som många gånger missförstås och misstyds, ja ibland rentav förvrängs. Det är väl inte heller ett så tilltalande tema: rikedomens faror och människans oförmåga – inte så tilltalande för den naturliga människan, som hellre tänker sig rikedomens lockelse och den egna stora förmågan. Men låt oss nu gå till texten och begrunda vad där står, och för att bättre fånga innehållet väljer vi idag att gå igenom den stycke för stycke.

V. 17 (Mannen och hans fråga). Det var en ung man, han hade en hög ställning och han var rik. Erfarenheten säger att den kombinationen lätt leder till högmod, eller om man heller vill kalla det brist på självinsikt. Men högmod var det uppenbarligen inte fråga om hos denne man. Han skyndar fram och faller på knä för Jesus, för denne omstridde och av de skriftlärdas mestadels förkastade profet och predikant från Nasaret. ”Gode Mästare”, säger han och inget tyder på att det skulle vara ett hyckleri. Han frågar med allvar efter det viktigaste av allt, efter den angelägnaste omsorgen. Men, märk väl: **vad måste jag göra?** Han kan bara tänka sig lagen och dess väg till det eviga livet. Egentligen borde han ha vetat bättre; som jude hade han ju Mose och profeterna. Men begrunda vad Paulus säger i 2 Kor 3!

V. 18 och 19 (Jesu svar). ”Varför kallar du mig god? Ingen är god utom en, och det är Gud.” Ibland har man velat förvränga dessa ord för att på så vis kunna förneka Kristi gudom, så att svaret skulle betyda att Kristus vore bara människa. Tvärtom, Jesus vill korrigeras hans kristologi. Den som kallar Jesus av Nasaret ”Gode Mästare”, måste därmed även bekänna hans gudomliga natur. Som svar på ynglingens fråga visar han honom till budorden, till tio Guds bud: ”Budorden känner du ...”, vill du gå in i Livet så håll buden! Detta är lagens väg, den kräver, och den kräver fullkomlighet.

V. 20 (Den unge mannens reaktion). Jesu svar verkar ha varit en besvikelse för honom. Han förväntar sig tydligen något extra, något ytterligare utöver de bud och regler han redan praktiserar i sitt dagliga liv, jfr i Matt 19: ”Vad är det mer som fattas?” Att hålla de tio buden är väl en

självklarhet; det behövde han inte fråga om. Han levde säkerligen ett ärbart liv, och Kristus förnekar inte heller detta. Men trots att han var övertygad om att ha hållit buden, så hade han ingen riktig samvetsro, ingen frid i själen, ingen visshet. Och detta är typiskt för lagträldomen – lagen kan inte, kan aldrig skänka frid åt en bekymrad syndare. (Den kan däremot i värsta fall skapa en präktig farise.) Det kommer ständigt att dyka upp en fråga, och den lär återkomma i din sista stund, då du ska lämna denna världen: Kan du verkligen vara säker på att du har gjort tillräckligt? Kom ihåg att den som håller hela lagen i övrigt men felar i ett enda, han är skyldig till alltsammans. Så träder en demonisk gestalt fram och viskar i ditt öra: Tänk om det ändå fattas någonting, då måste du gå evigt förlorad. Nej, som Herrens apostel säger, genom laggärningar blir ingen människa salig.

V. 21 (Jesu svar). Jesus fick kärlek till honom. Jesus älskar alla människor, alla syndare. ”Gud vill att alla människor ska bli frälsta ...”. Men här fanns det ett hinder. ”*Ett fattas dig*” säger Jesus och anknyter till hans fråga om vad som fattas. Jo, du unge man, när det nu är fråga om lagens väg, **ett**, det enda, den stora huvudsaken fattas dig. Du har i veckligheten inte alls hållit Lagen, Guds heliga lag. Du överträder den oupphörligt. Lagen kräver all din kärlek till den ende sanne Guden, inga andra gudar ska du ha. Du har mammon i ditt hjärta! Det behövs en radikalt annorlunda väg för att komma till evigt liv. Och den vägen behöver du inte fara vida omkring och leta efter. Mitt framför dig står han som är Vägen, Sanningen och Livet. Hör honom! Gå och sälj dina förgängliga jordiska skatter och kom sedan och följ honom, så ska han skänka dig en oförgänglig skatt i himmelen. Denna Jesu uppmaning är inte, och detta måste understrykas, är inte ett bud eller ett s.k. evangeliskt råd för alla kristna i alla tider, utan det är Guds bud till just denne yngling just då. Jesus känner hans hjärta och vad det sitter fast i. Detta är ett exempel på vad som kan menas med att hugga av hand eller fot eller riva ut ögat. Men att bli kvitt ägodelarna var inte i sig huvudsaken, utan det var att få loss hjärtat från dem.

V. 22 (Ynglingens reaktion). Hur rätt hade inte Herren bedömt honom! Men varför gick det som det gick? Hur avslutades mötet? Jesus gick inte ifrån honom. Jesus visade inte bort honom. Han själv avvisade Jesu kallelse och gick bort. Han som frågade efter det eviga livet gick bort ifrån Livets Herre.

V. 23-27 (Lärdomar). Vid Jesu ord om att det är svårt för den som är rik att komma in i Guds rike, blir lärjungarna förskräckta. De inser att Jesus härmed inte bara fränkänner den här unge mannen himmelriket, utan att hans ord faktiskt gäller alla människor, ja människan som sådan. Fastän lärjungarna inte var några rika människor utan enkla, fattiga fiskare, så blev de likväl träffade av dessa lagens ord (det är ju lagens dom som Jesus här uttalar). Ordet om kamelen genom nålsögat har man på olika sätt försökt att misstolka. Det kan heta att med ”kamel” skulle menas ett kamelhår eller att det i Jerusalem skulle ha funnits en liten, låg och trång port som kallades nålsöga. Allt sådant är fria spekulationer, som dessutom å det grövsta missar poängen med liknelsen. Poängen är ju just att det för människor är omöjligt. Lärjungarnas förskräckelse verkar befogad; vem kan då bli frälst? Men hav tröst, alla vi syndare, ty för Gud är allting möjligt – till och med att omvände det kalla och hårda människohjärtat. Om vi för ett ögonblick återvänder till evangelietexten, Matt. 22, där fariseerna talade om det främsta budet, så förde Jesus över samtalet från denna viktiga fråga till den ännu viktigare: Vem är Messias? Vad har han utträttat? Det var inte rikedomerna i sig som stängde himmelen för den här unge mannen. Sackeus i Jeriko var också rik, kanske ännu rikare, men till hans hus kom frälsningen. Skillnaden var att ynglingen gick bort från Jesus medan Sackeus flydde till honom och fylld av glädje tog emot

honom – och fick sitt giriga hjärta omskapat.

För människor är det således omöjligt, men för Gud är allt möjligt. Det som var omöjligt för lagen, svag som den var genom vår syndiga natur, det gjorde Gud genom att sända sin egen Son som syndoffer, han som till det yttre liknade en syndig människa, och i hans kropp fördömde Gud synden. Så skulle lagens krav uppfyllas i oss som inte lever efter köttet utan efter Anden. Ja, glöm aldrig, du bekymrade syndare, att så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska förgås utan ha evigt liv.

Guds lag för oss uppfyllde han Och stillade Guds vrede. Sig fröjde nu var kristen man Att denna gärning skedde. Till lagen kan jag säga så: Trots att du mig fördöma må, Är Kristus lagens ände. Amen. (Luthersk Psalmbok 802:5)